1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Предметна програма од прв циклус на студии Економски раст и развој**			
2.	**Код**	**ECN 320**			
3.	Студиска програма	Економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Економски факултет - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ Зимски (петти) семстар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7,5
8.	Наставник	Проф. д-р Владимир Филиповски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): • Знаење и разбирање на повеќедимензионалноста на економскиот раст и развој: економска, социјална и политичка димензија. • Знање и разбирање на квантитативните и квалитативните аспекти (долгорочната одржливост) на процесите на економскиот раст и економскиот развој. • Разбирање и способности за аналитичка примена на методите и индикаторите за мерење на: економскиот раст, нерамномерноста во распределбата на доходот, квалитетот на институциите кои влијаат на економскиот раст и развој. • Разбирање на разликите во нивоата на економскиот развој и остварените стапки на економски раст • Знаење и разбирање на основните фактори на економскиот раст и економскиот развој: трудот, физичкиот капитал, човечкиот капитал, производните знаења и технолошките иновации. • Разбирање на аналитичките аспекти и способност за оценка на импликациите на класичните, неокласичните и ендогените модели на економски раст. • Знаење и способност за критичка евалуација на теориите на економскиот развој. • Разбирање на елементите и способност за оценка на импликациите на различни стратегии на економскиот раст и развој: раст воден од извозот, супституција на увозот, стимулирање на образованието и човечкиот капитал, подобрување на квалитетот на институциите. • Знаење и способност за аналитичка оценка на примената на макроекономските и микроекономските политики за постигнување забрзан и одржлив економски раст и развој • Разбирање и способност за анализа на меѓународните аспекти на економскиот раст и развој: - Влијанието на меѓународната трговија. - Влијанието на меѓународните текови на капиталот, посебно на странските директни инвестиции.				
11.	Содржина на предметната програма: • Дефинирање на концептите на економски раст и економски развој – квантитатвини и квалитативни димензии • Мерење и индикатори за економскиот раст и економскиот развој • Основни фактори на економскиот раст и развојот: население, земја и природни ресурси, инвестиции во физички и човечки капитал и во истражување и развој • Модели на економски раст: - Класичен модел, - Модел на Харод и Домар,				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">
- Неокласичен модел на Солоу,
- АК модели
- Ендогени модели на раст
• Теории на економски развој: класични и модерни.
- Класични теории
▪ Теорија на фазите на развојот
▪ Модели на структурни промени
▪ Теории на меѓународна зависност
▪ Неокласични теории
- Модерни теории
▪ Неуспех на координацијата и повеќекратни рамнотежи
▪ O-Ring теоријата на Кример
▪ Дијагностиката на растот
• Квалитетот на институциите, институционалните реформи и економскиот раст и развој
• Макроекономските политики и економскиот раст и развој
• Меѓународните аспекти на економскиот раст и развој
- Значењето на меѓународната трговија
- Меѓународните текови на капитал и финансирањето на економскиот раст и развој
- Значењето на странските директни инвестиции
• Стратегии на економски развој на земјите во развој:
- Индустријализација и модернизација на економската структура
- Супституција на увозот
- Промоција на извозот – раст воден од извозот
• Политики на стимулирање на економскиот раст:
- Стимулирање на иновации и претприемништво
- Вложување во човечки капитал
</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="5">Методи на учење: Методи на учење: Интерактивни предавања со презентации, проучување литература, презентација на примери од практиката, консултативна настава, самостојна работа.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="4">7.5 ЕКТС x 30 часови=225 часови</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Распределба на расположивото време</td><td colspan="4">90+30+15+90 =225 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td>Предавања - теоретска настава</td><td colspan="2">90 часови</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа</td><td colspan="2">0 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td>Проектни задачи</td><td colspan="2">30 часови</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td>Самостојни задачи</td><td colspan="2">15 часови</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td>Домашно учење – задачи</td><td colspan="2">90 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="4">17.</td><td colspan="5">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>17.1.</td><td colspan="2">Тестови</td><td colspan="2">80 поени</td></tr>
<tr><td>17.2.</td><td colspan="2">Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)</td><td colspan="2">15 поени</td></tr>
<tr><td>17.3.</td><td colspan="2">Активност и учество</td><td colspan="2">5 поени</td></tr>
<tr><td rowspan="3">18.</td><td colspan="2" rowspan="3">Критериуми за оценување (бодови/ оценка)</td><td>до 50 бода</td><td colspan="2">5 (пет) (F)</td></tr>
<tr><td>51 x до 60 бода</td><td colspan="2">6 (шест) (E)</td></tr>
<tr><td>61 x до 70 бода</td><td colspan="2">7 (седум) (D)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">од 71 до 80 бода</td><td>8 (осум) (С)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">од 81 до 90 бода</td><td>9 (девет) (В)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">од 91 до 100 бода</td><td>10 (десет) (А)</td></tr>
<tr><td>19.</td><td colspan="2">Услов за потпис и за полагање завршен испит</td><td colspan="3">редовно присуство на наставата</td></tr>
<tr><td>20.</td><td colspan="2">Јазик на кој се изведува наставата</td><td colspan="3">македонски јазик</td></tr>
<tr><td>21.</td><td colspan="2">Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="3">самоевалуација преку анкета на студентите</td></tr>
<tr><td rowspan="11">22.</td><td colspan="6">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="4">22.1.</td><td colspan="5">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Ред.бр.</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Todaro, M. P., Smith, S. C.,</td><td>Economic Development, 12th Edition</td><td>Pearson</td><td>2015</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Гоце Петрески</td><td>Економски развој (теории, модели меѓународни искуства)</td><td>Економски факултет, Скопје</td><td>2002</td></tr>
<tr><td></td><td>3.</td><td>Петрески, Г., Лазаров, Д., Костоска, О.,</td><td>Патеките на транзицијата: емпириска анализа на македонската и бугарската економија</td><td>МАНУ, Скопје</td><td>2017</td></tr>
<tr><td></td><td>4.</td><td>Филиповски, В., Фити, Т.,</td><td>„Квалитетот на институциите и економскиот раст – посебен осврт врз Република Македонија“,</td><td>Зборник: Фити, Т., Димитров, М., (уред.), Импликациите од европската должничка криза врз процесите на економската интеграција во Европската Унија, МАНУ и БАН</td><td>2017</td></tr>
<tr><td rowspan="4">22.2.</td><td colspan="5">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td>Ред.бр.</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>World Bank</td><td>World Development Report</td><td>World Bank Group</td><td>Различни изданија</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Jones, C., I., Vollrath, D.,</td><td>Introduction to Economic Growth, Third edition</td><td>W.W. Norton & Co.</td><td>2013</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>E. Wayne Nafziger</td><td>Economic Development, Fourth Edition</td><td>Cambridge University Press</td><td>2006</td></tr>
</table>